

Biodiversiteit in Hoogeveen

16-02-2021

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Ecologisch bermbeheer	3
2.1	Uitgangspunten ecologisch bermbeheer	4
2.2	Maatregelen n.a.v. succesvol ecologisch maai-beheer	5
3	Groenbeheer en biodiversiteit	5
3.1	Gedragcode bestendig beheer	5
3.2	Blad laten liggen	6
3.3	Dood hout en snoeihout laten liggen	6
3.4	Omvormen beschoeiing	6
3.5	Geen chemische bestrijdingsmiddelen	6
3.6	Gefaseerd snoeien.....	6
3.7	Duurzaam inkopen groen	6
4	Bewonersparticipatie / vrijwilligersgroepen en biodiversiteit	7
4.1	Bloemenmengsels en bloembollen	7
4.2	Insectenhoeven en bijenhoeven.....	7
4.3	Nestkasten voor vogels en vleermuizen.....	7
4.4	Natuurlijker bosjes en struweel	7
4.5	Singels, houtwallen en lanen.....	8
4.6	Fruitbomen	8
4.7	Vennen en poelen	8
4.8	Heideveldjes	8
5	Natuurvereniging (IVN)	8
6	Kansen voor meer biodiversiteit	9
6.1	Optimaliseren huidig ecologisch bermbeheer	9
6.2	Dracht- en waardplanten	9
6.3	Bestrijding invasieve exoten.....	9
6.4	Gevarieerder bomenbestand	9
6.5	Communicatie biodiversiteit	10

1 Inleiding

Biodiversiteit is een term die we gebruiken voor de rijkdom van de natuur. Het geeft de grote verscheidenheid weer van micro-organismen, planten, dieren en hun leefomgeving. Biodiversiteit is van essentieel belang voor mensen. Denk bijvoorbeeld aan ons voedsel dat alleen kan worden gekweekt in een vruchtbare bodem met zuiver water en met bijen die onze planten en bomen bestuiven. Of bijvoorbeeld een plaag van de eikenprocessierups, die alleen structureel kan worden teruggebracht wanneer voldoende natuurlijke vijanden aanwezig zijn in de omgeving. Ook wordt de helft van de hoeveelheid koolstofdioxide die we uitstoten, geabsorbeerd door de natuur. Dit heeft een belangrijke vertragende invloed op de klimaatverandering. Deze biodiversiteit komt de laatste jaren steeds meer onder druk te staan.

Dit heeft ertoe geleid dat dit onderwerp tegenwoordig steeds hoger op de agenda van verschillende organisaties staat. Dit blijkt ook uit het feit dat Provincie Drenthe een publieke partner is van het Deltaplan Biodiversiteitsherstel. Hieronder valt onder andere de 'Regeling groene bewonersinitiatieven'. Dit is een subsidie voor bewonersinitiatieven in de openbare ruimte die bijdragen aan meer biodiversiteit in de woonomgeving. Daarnaast heeft de provincie het zogenaamde Bermberaad in het leven geroepen. Dit is een werkgroep van Drentse gemeenten, waterschappen, provincie en betrokken organisaties die gezamenlijk werken aan een 'Netwerkkaart voor biodiversiteitsherstel'. Hierin staat het verbeteren van de biodiversiteit door ecologisch beheer van bermen, taluds, oevers en overhoeken centraal. In november 2018 heeft gemeente Hoogeveen hiervoor een intentieverklaring ondertekend.

Deze notitie beschrijft de verschillende maatregelen die worden uitgevoerd ter behoud en bevordering van de biodiversiteit binnen de gemeente Hoogeveen. Zij komen voort uit het beheer van het openbaar groen en de initiatieven vanuit inwoners, vrijwilligersgroepen en het IVN.

2 Ecologisch bermbeheer

Halverwege de jaren 80 is Hoogeveen begonnen met het omvormen van een aantal intensief beheerde gazons naar ecologisch beheerde bermen. Het doel van deze omvorming was het realiseren van bloemrijke hooilanden. Voor het realiseren van dergelijke hooilanden, is het noodzakelijk dat voedingsstoffen uit de bermen worden afgevoerd. Hierdoor wordt de voedselrijke ondergrond uiteindelijk omgevormd naar een schrale ondergrond. Dit proces duurt jaren en het vergt een consequente uitvoering om een dergelijke voedselarme situatie te bereiken.

Aangezien grassen voedselrijke omstandigheden nodig hebben om te groeien, willen steeds minder grassen groeien in de bermen die worden omgevormd. Hierdoor krijgen de verschillende bloeiende planten, waarvan de zaden vaak nog in de ondergrond aanwezig zijn, meer ruimte om zich te vestigen in deze verschaalde bermen. Hoe groter de variatie in plantensoorten, hoe meer verschillende nuttige insecten daarop afkomen.

Vanaf de invoering van dit type beheer, zo'n 30 jaar geleden, is het areaal ecologisch beheerde bermen in de gemeente steeds verder toegenomen. Momenteel wordt bijna 80% van de Hoogeveense bermen op deze wijze beheerd. Doordat dit beheer jarenlang, consequent is uitgevoerd, verschijnen steeds meer bijzondere planten in de Hoogeveense bermen. Opvallend hierbij zijn de grote aantallen wilde orchideeën. Dit is een soort waar het beheer van Hoogeveen op is gericht (doelsoort).

Eind 2017 is gemeente Hoogeveen uitgeroepen tot beste bermbeheerder van Drenthe. Dit kwam voort uit het feit dat in de Hoogeveense bermen het grootste aantal verschillende bloeiende planten zijn aangetroffen. Begin 2019 heeft Hoogeveen ook de titel 'Bijvriendelijke gemeente' in ontvangst mogen nemen.

Hoogeveen heeft heel bewust de keuze gemaakt om niet in alle bermen ecologisch bermbeheer toe te passen. Dit type beheer wordt ingezet in bermen die geschikt zijn voor verschraling waardoor het halen van het einddoel (bloemrijk hooiland) reëel is.

De keuzes hiervoor zijn gemaakt op basis van een inventarisatie van de Hoogeveense bermen. In bermen die te voedselrijk- of te smal zijn, wordt nog traditioneel maaibeheer (klepelen) toegepast. Ook vanwege veiligheids- of beheerstechnische redenen kan de keuze zijn gemaakt om niet te investeren in ecologisch bermbeheer. Bijvoorbeeld in situaties waar de vegetatie te hoog is waardoor het zicht bij een kruising wordt belemmerd of wanneer een berm langs een schouwsloot van het Waterschap ligt waaraan meerdere keren per jaar onderhoud moet worden uitgevoerd.

2.1 Uitgangspunten ecologisch bermbeheer

Voor de aanleg en het onderhoud van ecologische bermen in Hoogeveen worden de volgende uitgangspunten gehanteerd.

Maaisel even laten liggen

Na het maaien blijft het maaisel minimaal drie dagen liggen, zodat insecten een veilig heenkomen kunnen zoeken en rijpe zaden op de ondergrond achterblijven. Daarna wordt het maaisel geraapt en afgevoerd.

Van twee naar één keer maaien

Voedselrijke- of te verschrallen bermen worden in eerste instantie twee keer per jaar gemaaid (in juni en september). Wanneer de ondergrond van deze bermen schraal genoeg is, wordt de maaifrequentie teruggebracht naar een keer per jaar. Deze maaifrequentie kan ook worden teruggebracht wanneer bijzondere planten in deze bermen verschijnen.

Gebiedseigen vegetatie buiten de bebouwde kom

Buiten de bebouwde kom is vooral ruimte voor de lokale- en gebiedseigen vegetatie. Hier worden geen bloemenmengsels ingezaaid, omdat gebiedsvreemde soorten planten daar niet gewenst zijn. In sommige specifieke situaties wordt het maaisel (met zaden) van succesvolle lokale vegetaties gebruikt om nieuwe, vergelijkbare locaties een versnelde start te geven.

Bloemenmengsels binnen de bebouwde kom

Het gebied binnen de bebouwde kom is veelal op de schop geweest en is geen sprake meer van natuurlijke vegetaties. Daar is ruimte voor verschillende bloemenmengsels met nectarplanten voor bijen en andere insecten. Welk type mengsel wordt ingezaaid, is afhankelijk van de ondergrond, de locatie en het doel. Zo wordt, bij de realisatie van projecten, de ondergrond voor ecologische bermen verschraald aangelegd en wordt een bloemenmengsel ingezaaid. Ook worden in de woonomgeving bloemenmengsels ingezaaid door bewoners- en vrijwilligersgroepen.

Gefaseerd maaien

Op verschillende locaties wordt in de Hoogeveense bermen 'gefaseerd' gemaaid, waardoor ook in de winter stroken vegetatie blijven staan voor insecten om in te schuilen, foerageren en om zich in voort te planten. Dit gebeurt in de zogenaamde 'vlinderstroken' en op locaties waar sinusbeheer* wordt uitgevoerd. Daarnaast laat de aannemer tijdens het maaien verschillende stroken met nog bloeiende bloemen staan.

* nieuw type maaibeheer waarbij vegetatie uit verschillende ontwikkelingsstadia blijft staan

Bermen bij aanleg verschromen

Bij nieuwe projecten worden bermen op voorhand verschromd aangelegd, door schraal zand door de bovengrond te mengen. Hierdoor wordt sneller resultaat behaald.

2.2 Maatregelen n.a.v. succesvol ecologisch maaibeheer

Doordat Hoogeveen jarenlang ecologisch maaibeheer heeft toegepast, komen steeds meer bijzondere planten en dieren in deze bermen voor. Dit betekent ook dat bij eventuele werkzaamheden die in deze bermen moeten worden uitgevoerd, rekening moet worden gehouden met de aanwezigheid van de soorten die zich er hebben gevestigd.

Monitoring en afstemming

Om ervoor te zorgen dat de waarden in de bermen verder worden ontwikkeld, is het van belang om de bermen en het beheer ééns in de vijf tot tien jaar te monitoren. Zo kan het beheer worden bijgestuurd waar nodig. Ook de jaarlijkse inventarisatie van orchideeën die door vrijwilligers wordt uitgevoerd, vormt een belangrijke input voor aanpassingen in het beheer. Daarnaast is het van belang dat werkzaamheden tijdig worden afgestemd met andere organisaties zoals het waterschap, het IVN en bewonersgroepen.

Schade in bermen beperken

Wanneer werkzaamheden in- of bij bermen moeten worden uitgevoerd, vindt vooraf afstemming plaats, zodat schade aan bermen met ecologische waarde zo veel mogelijk worden beperkt. Waar nodig wordt een quick-scan uitgevoerd door een ecologisch adviesbureau.

Kennis delen

Hoogeveen wil haar opgedane kennis graag delen. Afgelopen jaren zijn verschillende gemeenten naar Hoogeveen gekomen om te leren van de kennis en ervaring die hier in de afgelopen 30 jaar is opgedaan met ecologisch bermbeheer. Ook het delen van deze kennis draagt bij aan meer biodiversiteit.

Deelname Drents bermberaad

Zoals eerder al genoemd, neemt Hoogeveen deel aan het Drents bermberaad. Hierin werken gemeenten, waterschappen, provincie en betrokken organisaties, zoals natuurverenigingen, de vlinderstichting, Landschapsbeheer Drenthe en Floron samen. Het Drents bermberaad werkt aan een gezamenlijk plan voor een fijnmazig netwerk van ecologische bermen over heel Drenthe. Andere onderwerpen waaraan gezamenlijk wordt gewerkt zijn: monitoring van planten en dieren in bermen, bewonersparticipatie, oplossingen voor het verwaarden van bermgras en communicatie. Door kennis bijeen te brengen wordt nieuwe kennis opgedaan en informatie gedeeld dat weer kan bijdragen aan verbetering en doorontwikkeling van het ecologisch bermbeheer in Hoogeveen.

3 Groenbeheer en biodiversiteit

Tegenwoordig is steeds meer begrip voor- en kennis over natuurlijke processen die de grondslag vormen voor biodiversiteit. Op basis hiervan zijn in het beheer van de openbare ruimte in Hoogeveen een aantal aanpassingen gedaan ter behoud en bevordering van deze biodiversiteit.

3.1 Gedragscode bestendig beheer

Om ervoor te zorgen dat de bestaande flora en fauna zo weinig mogelijk hinder of schade ondervindt van de onderhoudswerkzaamheden in het openbaar groen, werkt Hoogeveen volgens de 'Gedragscode bestendig beheer'. Hierin staat op welke wijze de verschillende onderhoudsmaatregelen moeten worden uitgevoerd. Zo wordt bij snoeiwerkzaamheden bijvoorbeeld rekening gehouden met de mogelijke aanwezigheid van broedende vogels en blijft het

maaisel van ecologische bermen na het maaien een paar dagen liggen, zodat zaden op de grond kunnen vallen en insecten een veilig heenkomen kunnen zoeken. Wanneer volgens de gedragscode wordt gewerkt, geldt in het geval van zeldzame, beschermde soorten, een vrijstelling voor de ontheffingsplicht volgens de natuurbeschermingswet.

3.2 Blad laten liggen

Waar vroeger alle gevallen bladeren werden opgeruimd en afgevoerd, blijven tegenwoordig de bladeren in beplantingsvakken liggen. Deze bladeren bieden beschutting aan kleine dieren en worden vervolgens door het bodemleven weer omgezet in voedingsstoffen voor de beplanting. Ook worden bladeren gebruikt om op een aantal geschikte locaties broedhopen te maken voor reptielen.

3.3 Dood hout en snoeihout laten liggen

Lange tijd werd al het snoeihout versnipperd en afgevoerd. Tegenwoordig worden in een aantal bosjes en bosplantsoenvakken weer rillen gemaakt van het snoeihout. Deze bieden bescherming voor vogels, kleine zoogdieren en insecten. Hiervoor is het van belang dat de afmeting van deze bosjes en bosplantsoenvakken voldoende ruim is om dergelijke takkenrillen in te verwerken of dood hout in te laten liggen.

3.4 Omvormen beschoeiing

Veel watergangen in Hoogeveen dateren uit een periode waarin voornamelijk oeverbeschoeiingen werden toegepast. Wanneer deze beschoeiing moet worden vervangen, wordt altijd eerst beoordeeld of de situatie geschikt is voor het toepassen van natuurlijke oevers. Dergelijke natuurlijke oevers bieden ruimte aan specifieke oevervegetaties, waarin weer verschillende planten en dieren leven.

3.5 Geen chemische bestrijdingsmiddelen

Al vele jaren wordt in Hoogeveen geen gebruik meer gemaakt van chemische bestrijdingsmiddelen in het openbaar gebied. In plaats daarvan wordt zo veel mogelijk gezocht naar natuurlijke- en natuurvriendelijke alternatieven. Zo worden bijvoorbeeld bij de bestrijding van luizen in bomen lieveheersbeestjes ingezet en is bij de preventieve bestrijding van de eikenprocessierups geëxperimenteerd met het gebruik van aaltjes (nematoden). Ook wordt onkruid op verharding niet meer behandeld met een chemisch bestrijdingsmiddel, maar gebrand en/of geborsteld.

3.6 Gefaseerd snoeien

Snoeiwerkzaamheden aan beplantingsvakken worden gefaseerd uitgevoerd, zodat in de omgeving altijd een deel van de beplanting ongemoeid blijft en beschutting biedt aan vogels en andere kleine dieren. Ook wordt een aantal vakken met bijvoorbeeld rozenbottels niet in de winter gesnoeid, maar pas in het voorjaar, zodat vogels en andere dieren in de winter van deze rozenbottels kunnen eten.

3.7 Duurzaam inkopen groen

Ieder jaar worden vanuit zowel projecten als groenbeheer bomen en beplanting ingekocht. Tegenwoordig wordt steeds meer overgegaan op duurzame inkoop van groen. Hiermee wordt indirect ook een bijdrage geleverd aan meer biodiversiteit. Dit komt doordat het milieu bij de duurzame teelt van beplanting minder wordt belast. Zo worden o.a. minder bemesting en gewasbeschermingsmiddelen gebruikt.

4 Bewonersparticipatie / vrijwilligersgroepen en biodiversiteit

Steeds meer inwoners beginnen doordrongen te raken van de essentiële rol van biodiversiteit en willen zich daarvoor inzetten. Dit blijkt ook uit het feit dat inwoners steeds vaker initiatieven en ideeën aandragen ter bevordering van de biodiversiteit. Dit kunnen ideeën zijn die vanuit de Smederijen worden aangedragen, maar ook actieve bewonersgroepen die zich met initiatieven bij hun wijkbeheerder melden. Momenteel zijn 24 vrijwilligers- en bewonersgroepen actief binnen de gemeente Hogeveen. De werkzaamheden worden gesubsidieerd door gemeente Hogeveen, de woningbouwverenigingen Domesta en Woonconcept, provincie Drenthe en de Nationale Postcodeloterij. Deze subsidies zorgen ervoor dat de groepen goed worden begeleid en het benodigde materieel beschikbaar kan worden gesteld. Deze begeleiding wordt verzorgd door Landschapsbeheer Drenthe.

Zo worden met- en door vrijwilligers verschillende plannen tot stand gebracht die bijdragen aan de biodiversiteit. Het gaat om onderstaande initiatieven en maatregelen.

4.1 Bloemenmengsels en bloembollen

Door het inzaaien van bloemenmengsels met veel nectarplanten die gespreid over het seizoen bloeien, komt voedsel voor insecten beschikbaar. Ook bieden deze planten beschutting, bescherming en voortplantingsmogelijkheid. Met name die bloemenmengsels met inheemse soorten trekken lokale soorten aan die specifiek van bepaalde planten afhankelijk zijn. In een aantal gevallen worden deze velden door de vrijwilligers gemaaid en gehooïd. In andere situaties worden afspraken over het maaien gemaakt met de gemeente.

Daarnaast worden bloembollen aangeplant zodat ook vroeg in het voorjaar voedsel beschikbaar is voor bijen en andere vroege insecten.

4.2 Insectenhôtels en bijenheuvels

Op veel locaties binnen de gemeente zijn insectenhôtels geplaatst en gevuld met materialen die voor wilde bijen en andere insecten geschikt zijn als nestelgelegenheid of als schuilplek. Meestal gaat het plaatsen van een insectenhotel gepaard met het inzaaien van een bloemenmengsel in de directe omgeving. Ook worden stukjes grond omgespit zodat leem beschikbaar komt dat door wilde bijen wordt gebruikt als nestelmateriaal. Naast het plaatsen van bijenhôtels worden ook bijenheuvels gerealiseerd. Deze heuvels van zand op zonnige plekjes bieden ruimte aan bijen die ondergronds nestelen.

4.3 Nestkasten voor vogels en vleermuizen

Door opgeruimde landschappen, versteende woonomgevingen en steriele tuinen neemt het voedselaanbod en de natuurlijke nestelgelegenheid voor vogels sterk af. Met name de laatste jaren zijn veel nestkasten gemaakt en opgehangen door vrijwilligers en inwoners. Hierdoor wordt meer nestelgelegenheid geboden aan vogels in onze omgeving. Ook de aanwezigheid van de eikenprocessierups en het tekort aan natuurlijke vijanden van deze rups, heeft bijgedragen aan de enorme toename van het aantal nestkasten dat is opgehangen.

Daarnaast zijn ook nestkasten voor vleermuizen gemaakt en opgehangen. Doordat woningen steeds beter worden afgedicht, vliegroutes worden onderbroken en het aantal insecten afneemt, hebben vleermuizen het steeds moeilijker in Nederland. Door nestkasten op te hangen wordt plek geboden aan vleermuizen om in te overnachten.

4.4 Natuurlijker bosjes en struweel

Een aantal vrijwilligersgroepen zet zich in door bestaande bosjes met weinig natuurwaarde om te vormen naar meer natuurlijke bosjes met meer biodiversiteit. Dit doen zij door in deze bosjes te dunnen en te snoeien. Op de gedunde plekken ontstaat licht en ruimte voor nieuwe inheemse bomen en struiken. Ook worden inheemse soorten aangeplant om meer diversiteit te stimuleren.

Het gesnoeide en gedunde hout wordt veelal verwerkt tot rillen waar vogels en kleine dieren in kunnen schuilen.

4.5 Singels, houtwallen en lanen

Met name in het buitengebied zijn de voorbije jaren veel landschappelijke elementen zoals singels, houtwallen en lanen verdwenen of weggevallen. Door dergelijke elementen weer in het landschap terug te brengen, worden oude structuren hersteld. Deze teruggebrachte elementen vormen leefgebied voor tal van planten en dieren. Zij vormen structuren en verbindingen waarlangs veel dieren zich kunnen verplaatsen tussen de verschillende leefgebieden. Deze elementen in het landschap worden onderhouden door vrijwilligersgroepen.

4.6 Fruitbomen

Op diverse locaties zijn boomgaarden gerealiseerd door vrijwilligersgroepen. Ook dit zijn elementen die steeds meer uit het landschap verdwijnen, maar ook een voedselbron vormen voor verschillende insecten. De fruitbomen worden onderhouden door vrijwilligersgroepen.

4.7 Vennen en poelen

Veel vennen en poelen die van oudsher in de omgeving voorkomen zijn in de loop van de tijd verland geraakt. Daardoor zijn ze steeds minder geschikt voor planten en dieren die vaak afhankelijk zijn van deze unieke leefomstandigheden. Het is van belang dat dergelijke vennen met regelmaat worden opgeschoond. Een aantal vennen en poelen wordt door vrijwilligersgroepen gefaseerd opgeschoond, waardoor deze specifieke leefomgeving behouden blijft.

4.8 Heideveldjes

In de gemeente komen een aantal heideveldjes voor. Dit zijn vaak overblijfselen uit vroeger tijd en karakteristiek en uniek voor deze omgeving. Deze heideveldjes bieden leefgebied aan specifieke soorten die afhankelijk zijn van deze heideveldjes. Ze worden door vrijwilligersgroepen ontdaan van jonge struiken en boompjes, waarmee wordt voorkomen dat deze heideveldjes verwilderen en uiteindelijk veranderen in bos.

5 **Natuurvereniging (IVN)**

Binnen de gemeente Hoogeveen is de zeer actieve natuurvereniging IVN (Instituut voor Natuurbeschermingseducatie) actief. Met deze vereniging vindt structureel overleg plaats over activiteiten en plannen. De leden denken mee bij verschillende plannen en projecten van de gemeente. Daarnaast participeren zij in een groot deel van de bewonersinitiatieven.

Het IVN heeft een belangrijke educatieve functie binnen de gemeente. Daarnaast ondersteunen zij de gemeente door jaarlijks de orchideeën binnen de gemeente in kaart te brengen. Dit zijn belangrijke gegevens die gebruikt worden om bij te sturen in het bermbeheer van Hoogeveen. Een mooi voorbeeld van een project van het IVN is de realisatie van de Vlinderidylle in het Steenbergerpark. Dit project heeft het IVN gerealiseerd in samenwerking met verschillende andere organisaties, scholen, vrijwilligers en de gemeente Hoogeveen.

6 Kansen voor meer biodiversiteit

De maatregelen en initiatieven die hierboven zijn genoemd, beschrijven de huidige situatie in Hoogeveen. Deze maatregelen worden momenteel al uitgevoerd en dragen allen bij aan het behoud en het bevorderen van de biodiversiteit. Zij komen voort uit het beheer van het openbaar groen en de initiatieven vanuit inwoners, vrijwilligersgroepen en het IVN.

In de komende jaren kan verder invulling worden gegeven aan het bevorderen van biodiversiteit. Hiervoor kunnen onder andere de volgende maatregelen worden opgepakt.

6.1 Optimaliseren huidig ecologisch bermbeheer

Doordat het huidige maaibeheer al jaren volgens een weloverwogen plan wordt uitgevoerd en hierin de loop van de tijd is bijgestuurd, heeft Hoogeveen het huidige resultaat kunnen bereiken. In de afgelopen jaren heeft met enige regelmaat een evaluatie en bijsturing van dit bermbeheer plaatsgevonden. Ook nu is voor de juiste bijsturing een evaluatie nodig. De laatste evaluatie heeft in 2008 plaatsgevonden, waardoor aannemelijk is dat aanpassingen van de onderhoudsmaatregelen in een aantal bermen inmiddels weer nodig is. Een maatregel die in ieder geval in belangrijke mate zal bijdragen aan meer biodiversiteit is het laten staan van stroken berm in de winter. Hierin kunnen insecten foerageren, schuilen en zich voortplanten.

Daarnaast is in het Drents bermberaad een kaart gegenereerd van alle Drentse bermen en het onderhoud dat in deze bermen wordt uitgevoerd. Aan de hand van deze kaart kan worden bepaald of- en in welke bermen extra ecologisch maaibeheer kan worden ingezet. Extra ecologisch maaibeheer maakt verbindingzones tussen de verschillende (natuur)gebieden mogelijk en kan aansluiting op ecologische structuren vanuit buurgemeenten realiseren. Daarnaast kan met deze kaart worden bepaald welke bermen belangrijk zijn met het oog op het vergroten van het leefgebied voor en de verspreiding van typisch Drentse soorten die met voortbestaan worden bedreigd.

6.2 Dracht- en waardplanten

Sommige insecten zijn voor hun voeding of voortplanting afhankelijk van specifieke plantensoorten (dracht- en waardplanten). Deze zijn van essentieel belang voor het bevorderen van de biodiversiteit. In het verleden zijn binnen de bebouwde kom van Hoogeveen weliswaar veel verschillende soorten beplanting aangeplant, maar deze hebben niet alle evenveel waarde voor insecten. Bij de aanplant van nieuwe beplanting in de toekomst kan ter bevordering van de biodiversiteit worden gezocht naar meer insectvriendelijke beplanting.

6.3 Bestrijding invasieve exoten

Mede door het veranderende klimaat treffen we de laatste jaren in Nederland steeds meer verschillende soorten planten aan die hier niet thuishoren. Het gaat om soorten die zich zo snel verspreiden dat zij de inheemse soorten verdringen. Hierdoor dreigen monoculturen te ontstaan die geen enkele bijdrage leveren aan de biodiversiteit. Dit zijn soorten die zeer moeilijk zijn te bestrijden en voor veel overlast zorgen. Landelijk vindt veel onderzoek plaats naar de juiste wijze waarop deze soorten kunnen worden bestreden. De belangrijkste soorten zijn de Japanse duizendknoop en de reuzenbereklaauw. Deze soorten dienen vanuit zowel Europa als Nederland te worden bestreden. Het Rijk heeft de uitvoering van de bestrijding van de invasieve exoten bij de provincie neergelegd. Hierover is vanuit de provincie nog geen informatie beschikbaar. Ook Hoogeveen zal keuzes moeten maken bij de bestrijding van deze soorten.

6.4 Gevarieerder bomenbestand

Drenthe kenmerkt zich door een lang netwerk van eiken dat zich over de hele provincie uitstrekt. Zo ook in Hoogeveen. De komst van steeds meer ziekten en plagen maakt dat meer diversiteit in het bomenbestand vereist is, zodat bepaalde ziekten en plagen minder vat krijgen op de gemeentelijke

bomen. Zo kunnen grote problemen beter worden gecontroleerd. Denk bijvoorbeeld aan de eikenprocessierups, de essentaksterfte en de kastanjebloedingsziekte. Voor het omvormen naar een meer gevarieerd bomenbestand moet een plan van aanpak worden opgesteld.

6.5 Communicatie biodiversiteit

Het bevorderen van de biodiversiteit kan gemeente Hoogeveen niet alleen. Het effect wordt pas krachtig wanneer meerdere partijen, waaronder inwoners en scholen, gaan samenwerken. Door met regelmaat te communiceren over biodiversiteit en maatregelen die inwoners in hun eigen tuin of gezamenlijk kunnen realiseren, kunnen inwoners worden verleid om ook een steentje bij te dragen. Hierin is het IVN een belangrijke partner voor de gemeente.